

Số: 02/2025/QĐST-VDS

Phú Thọ, ngày 09 tháng 12 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết”

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 2 - PHÚ THỌ, TỈNH PHÚ THỌ

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có: Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Trần Thị Lệ Thanh.

Thư ký phiên họp: Ông Đặng Trần Hoàng – Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 2 - Phú Thọ.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 2 - Phú Thọ tham gia phiên họp: Bà Hà Thị Thu Hà - Kiểm sát viên.

Ngày 09 tháng 12 năm 2025 tại Trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 2 - Phú Thọ, tỉnh Phú Thọ mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 01/2025/TLST-VDS ngày 08 tháng 7 năm 2025 về việc yêu cầu tuyên bố một người đã chết theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2025/QĐST-VDS ngày 01 tháng 12 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu: Cụ Lê Thị B, sinh năm 1932. (có mặt)

Địa chỉ: Khu A, phường P, tỉnh Phú Thọ.

Người được ủy quyền: Bà Phùng Thị T, sinh năm 1967. (có mặt)

Địa chỉ: Khu A, phường P, tỉnh Phú Thọ.

Người bị yêu cầu: Bà Phùng Thị C, sinh năm 1959 (vắng mặt)

Nơi cư trú cuối cùng: Khu A, phường P, tỉnh Phú Thọ.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Chị Phùng Thị V, sinh năm 1984 (vắng mặt)

Địa chỉ: Khu Đ, phường P, tỉnh Phú Thọ.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 07/7/2025 và tại phiên họp, người yêu cầu giải quyết việc dân sự, cụ Lê Thị B và người được ủy quyền, bà Phùng Thị T trình bày:

Cụ B kết hôn với cụ Phùng Văn Dưỡng S năm 1931 vào năm 1953. Vợ chồng cụ có sinh được 07 người con gồm: Phùng Thị L, sinh năm 1956; Phùng Thị C, sinh năm 1959, đã bỏ đi từ cuối năm 1986, đầu năm 1987 không có tin tức, địa chỉ; Phùng Thị T1, sinh năm 1963; Phùng Văn Đ, sinh năm 1965; Phùng Thị T, sinh năm 1967; Phùng Thị N, sinh năm 1971; Phùng Thị T2, sinh năm 1974. Cụ D đã chết do tuổi già vào ngày 08/11/2008 không để lại di chúc. Con gái thứ hai của cụ B là Phùng Thị C, bỏ nhà đi từ cuối năm 1986, đầu năm

1987, khi đi không cho bất cứ ai biết là đi đâu, làm gì. Sau khi bà C bỏ đi, gia đình cụ không có bất cứ tin tức gì. Bà C không có chồng nhưng có 01 con gái là Phùng Thị V, sinh năm 1987, hiện đang sinh sống tại khu Đ, phường P, tỉnh Phú Thọ. Gia đình cụ chưa bao giờ làm thủ tục đề nghị cơ quan có thẩm quyền tuyên bố bà C mất tích hay đã chết. Nay cụ đề nghị TAND khu vực 2 – Phú Thọ tuyên bố bà Phùng Thị C, sinh năm 1959 đã chết để gia đình cụ giải quyết việc phân chia thừa kế.

Do cụ tuổi cao, sức yếu nên cụ B ủy quyền cho con gái là Phùng Thị T, sinh năm 1967, có địa chỉ tại khu A, phường P, tỉnh Phú Thọ đại diện cho cụ tham gia tố tụng. Bà T được quyền thay mặt và quyết định mọi vấn đề cho cụ.

Tại phiên họp, cụ B và bà T có mặt, cùng nhất trí đề nghị Tòa án giải quyết theo yêu cầu của cụ B tuyên bố bà Phùng Thị C, sinh năm 1959 đã chết. Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật tố tụng và quan điểm giải quyết vụ việc:

Đối với việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Thư ký: Tuân thủ đầy đủ các quy định của BLTTDS.

Đối với việc tuân theo pháp luật của những người tham gia tố tụng: Các đương sự đã chấp hành đúng quy định khi Tòa án có yêu cầu.

Áp dụng điểm d khoản 1 Điều 71, điều 72 Bộ luật dân sự; Khoản 4 điều 27, điều 35, điểm b khoản 2 điều 39, điều 149, Điều 369, 370, 371, 392, 393 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 12 Nghị quyết số 326/NQ-UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội: Chấp nhận đơn yêu cầu của cụ Lê Thị B. Tuyên bố bà Phùng Thị C là đã chết; Thời điểm chết đề nghị Tòa án tuyên theo quy định của pháp luật.

Về lệ phí: Cụ Lê Thị B là người cao tuổi, có đơn xin miễn lệ phí nên không phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và Đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 2 - Phú Thọ nhận định:

[1] Về thẩm quyền Tòa án và thủ tục tố tụng: Cụ Lê Thị B yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Phùng Thị C, sinh năm 1959; Nơi cư trú cuối cùng: Khu A, phường P, tỉnh Phú Thọ là đã chết. Vì vậy, theo quy định tại khoản 4 Điều 27; Điều 35; điểm b khoản 2 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự thì đây là quan hệ pháp luật yêu cầu "*Tuyên bố một người là đã chết*" và thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 2- Phú Thọ.

Tại phiên họp, người yêu cầu là cụ Lê Thị B, người được ủy quyền bà Phùng Thị T có mặt; người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là chị Phùng Thị V (con gái bà C) có đơn xin vắng mặt tại phiên họp. Do đó căn cứ vào Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành phiên họp giải quyết việc dân sự theo quy định.

[2] Về nội dung: Xét yêu cầu của cụ Lê Thị B tuyên bố bà Phùng Thị C là đã chết thì thấy: Cụ Lê Thị B kết hôn với cụ Phùng Văn D, sinh năm 1931 vào năm 1953. Vợ chồng cụ có sinh được 07 người con gồm: Phùng Thị L, sinh

năm 1956; Phùng Thị C, sinh năm 1959, đã bỏ đi từ cuối năm 1986, đầu năm 1987, không có tin tức và địa chỉ hiện nay ở đâu; Phùng Thị T1, sinh năm 1963; Phùng Văn Đ, sinh năm 1965, Phùng Thị T, sinh năm 1967; Phùng Thị N, sinh năm 1971; Phùng Thị T2, sinh năm 1974. Cụ D đã chết do tuổi già vào ngày 08/11/2008 không để lại di chúc. Cuối năm 1986, đầu năm 1987, bà C để lại con gái là Phùng Thị V cho cụ B nuôi dưỡng và bỏ đi. Khi đi không nói với gia đình là đi đâu, làm gì. Từ đó đến nay, gia đình cụ B không có bất kỳ tin tức gì của bà C. Đã nhiều năm trôi qua, gia đình cụ B, chị V vẫn không có bất cứ tin tức gì về bà C.

Theo xác nhận của công an, UBND phường P, tỉnh Phú Thọ, phù hợp lời khai của cụ B, chị V về việc bà Phùng Thị C bỏ đi khỏi địa phương từ khoảng năm 1986 – 1987 cho đến nay là có căn cứ. Quá trình giải quyết đơn yêu cầu, ngày 24/7/2025, Tòa án nhân dân khu vực 2 – Phú Thọ đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết đối với bà Phùng Thị C và đăng quyết định trên B1 trong 03 số liên tiếp vào các ngày 30/7/2025, 1/8/2025 và 06/8/2025; phát trên Trung tâm T3 các ngày 01, 02 và 03/8/2025, theo quy định của pháp luật. Từ ngày đăng, phát thông báo lần đầu tiên đến nay đã quá 04 tháng nhưng vẫn không có tin tức xác thực về bà Phùng Thị C và bà C cũng không đến Tòa án khu vực 2 để giải quyết việc Cụ B yêu cầu tuyên bố bà C là đã chết. Vì vậy cần chấp nhận yêu cầu của cụ Lê Thị B về việc “*Yêu cầu tuyên bố bà Phùng Thị C là đã chết*” như đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 2 – Phú Thọ tham gia phiên họp là có căn cứ, phù hợp với quy định tại điểm a khoản 1, khoản 2 Điều 71 Bộ luật dân sự và Điều 392, điều 393 Bộ luật tố tụng dân sự.

[3] Về xác định ngày, tháng, năm đã chết: Xét thấy bà C đã bỏ đi khỏi gia đình và địa phương gần 40 năm đến nay không có tin tức xác thực về bà C. Do cụ B, chị V không nhớ chính xác ngày, tháng bà C bỏ đi mà chỉ nhớ vào khoảng cuối năm 1986 hoặc đầu năm 1987, nên xác định ngày chết của bà C là ngày đầu tiên của năm mới sau khi kết thúc thời hạn 05 năm, kể từ ngày 01/01/1988. Xác định ngày chết của bà Phùng Thị C là ngày 01/01/1993.

Căn cứ vào Điều 72 Bộ luật Dân sự, khi Quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với người đã chết. Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của bà Phùng Thị C được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

[4] Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Cụ Lê Thị B là người cao tuổi, có đơn xin miễn án phí lệ phí nên được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

[5] Về chi phí tố tụng: Chi phí cho việc thông báo tìm kiếm thông tin về người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết do người yêu cầu chịu và đã tự nguyện thanh toán xong cho các phương tiện thông tin đại chúng.

Từ những nhận định trên;

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ vào điểm d khoản 1, khoản 2 Điều 71, điều 72 Bộ luật dân sự; Khoản 4 điều 27, điều 35, điểm b khoản 2 điều 39, điều 149, Điều 369, 370, 371, 392, 393 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 12 Nghị quyết số 326/NQ-UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội. Điều 2 Luật Người cao tuổi Việt Nam.

- Chấp nhận đơn yêu cầu của cụ Lê Thị B về việc yêu cầu "*Tuyên bố một người là đã chết*".

1. Tuyên bố: Bà Phùng Thị C, sinh năm 1959; Nơi cư trú cuối cùng: Khu A, phường P, tỉnh Phú Thọ đã chết ngày 01/01/1993.

Kể từ ngày Quyết định này có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với người đã chết. Quan hệ tài sản của bà Phùng Thị C được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

2. Về lệ phí: Miễn lệ phí việc dân sự sơ thẩm cho cụ Lê Thị B.

3. Chi phí cho việc thông báo tìm kiếm bà Phùng Thị C trên các phương tiện thông tin đại chúng cụ Lê Thị B phải chịu. (Đã chi phí xong).

Người yêu cầu có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra quyết định; Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày kể từ ngày nhận hoặc niêm yết quyết định.

Viện kiểm sát nhân dân khu vực 2 - Phú Thọ, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Phú Thọ có quyền kháng nghị quyết định này theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Nơi nhận:

- Viện KSNDKV2,
- Viện KSND tỉnh;
- UBND P.Phú Thọ;
- Phòng GD,KT,TT và THA TAND tỉnh PT;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án;
- Lưu văn phòng.

THẨM PHÁN

Trần Thị Lệ Thanh